

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้จัดให้มีการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ตัวอย่างความสำเร็จของบุคคล ชุมชน และองค์กรภาครัฐและธุรกิจ ที่ได้น้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาชุมชน และการบริหารจัดการองค์กร จนประสบความสำเร็จ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

จากการประกวดผลงานฯ ครั้งที่ 1 คุณแสนหมั่น อินทรไชยา อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ได้รับรางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประบาทประชาชนทั่วไป ซึ่งเหมาะสมที่จะเป็นตัวอย่างให้บุคคลทั่วไป รวมทั้งผู้ที่สนใจ ได้ศึกษาเรียนรู้ความสำเร็จของคุณแสนหมั่นฯ สำนักงาน กปร. จึงเห็นสมควรให้คุณแสนหมั่นฯ เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โดยในเบื้องต้น สำนักงาน กปร. ได้จัดพิมพ์หนังสือการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจได้เข้าใจและมองเห็นภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาตนเองและส่วนรวม

สุดท้ายนี้ สำนักงาน กปร.ขอขอบคุณ คุณแสนหมั่น อินทรไชยา เป็นอย่างยิ่ง ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและรูปภาพในการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านประชาชนทั่วไป จะเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและดำรงตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไปตามลำดับ

(นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารบัญ

คำนำ

ประวัติส่วนตัว	1
ชีวิตการทำงาน	5
การดำรงตนอย่างพอเพียง	9
การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับงานพัฒนา เกียรติบัตรของนายแสนหมั่น อินทรไชยา	12
	16

ภาคผนวก

การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครั้งที่ 1	20
---	----

ประวัติส่วนตัว

ข้าพเจ้า นายแสนหมั่น อินทรไชยา เกิดเมื่อวันที่ 2 เดือน พฤศจิกายน 2498 ปัจจุบันอายุ 54 ปี อยู่บ้านเลขที่ 27 หมู่ที่ 1 ตำบลถ่อนนาลับ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เป็นบุตรของนายเจริญ และนางสายคำ อินทรไชยา มีพี่น้องทั้งหมด 7 คน ข้าพเจ้าเป็นบุตรคนโต มีอาชีพ ทำนา ปัจจุบันมีภรรยาชื่อ นางสาววัลย์ อินทรไชยา มีบุตร 2 คน คือ คนแรก นายจารึก อินทรไชยา อายุ 29 ปี จบปริญญาตรี สาขาวิชาวิศวกรรมโยธาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บุตรคนที่ 2 นางสาวลักษณคดีย์ อินทรไชยา อายุ 25 ปี จบปริญญาตรีสาขาการบัญชี และจบปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลถ่อนนาลับ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ช่วงวัยเด็กข้าพเจ้ามีสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง จนได้เปลี่ยนชื่อจากแสนสุขเป็นแสนหมั่น เมื่ออายุได้ 13 ขวบ ก็ได้ล้มป่วยขั้นรุนแรง ป่วยอยู่ประมาณ 3 เดือน ร่างกายผอมเหลือแต่กระดูก พ่อและแม่ให้ทานยาก็ไม่ยอมทาน เพราะชีวิตนี้ท้อแท้มาก มีแต่คนดูถูกเหยียดหยาม ในช่วงนั้นให้กินข้าวกับเกลือ เพราะกลัวผิดกับไข้ จนกระทั่งวันหนึ่งเจ้าอาวาสวัดบวรมงคล ท่านหลวงปู่มุก ทราบข่าว จึงขึ้นมาหาข้าพเจ้าถึงห้องนอน คำแรกที่กล่าว **“ไอ้คนผู้นี้ไม่เป็นคนธรรมดา จะเป็นบุคคลสำคัญในอนาคตข้างหน้า จะเป็นผู้นำคน ถ้าบวชจะมีคนนับถือ ที่สามารถสอนคนได้”** ทำให้ข้าพเจ้ามีกำลังใจในการต่อสู้ชีวิต เพียงแค่หลวงปู่มุกพูดแค่นี้ก็ทำให้เด็กชายที่ป่วย 3 เดือนก็หาย โดยไม่ต้องพึ่งยาอีก หลวงปู่มุกก็พูดว่า ถ้าหายป่วยแล้วให้ไปบวชเป็นสามเณรที่วัดบวรมงคล

ภูมิวัดบวรมงคลที่ข้าพเจ้า
ออกแบบเอง ก่อสร้างเอง นำไม้
ภูมิเก่ามาสร้างหลังใหม่ ถวาย
วัดบวรมงคล เพราะเป็นลูกศิษย์
วัดบวรมงคล

จนเมื่อแม่ข้าพเจ้าล้มป่วย ก็ได้ลาสิกขาบท มาดูแลแม่ได้ 6 เดือน เมื่ออายุ
ได้ 15 ปี แม่ก็จากข้าพเจ้าและน้องๆ ไป ในช่วงแม่ตายก็มีปัญหาเรื่องมรดก ตากับ
ยายไม่ยอมให้มรดกแก่พ่อ ทางตากับยายจะมอบให้ข้าพเจ้าเมื่อบรรลุนิติภาวะ
ทำให้ต้องแย่งกันทำระหว่าง พ่อ แม่ใหม่ และน้องๆ กับตายายและน้าๆ
ที่เป็นผู้หญิงทั้งหมด เมื่อมีปัญหาเช่นนี้ข้าพเจ้าจึงตัดสินใจทำนาทั้ง 2 ที่ โดยตอนเช้า
ตื่นแต่เช้าไปไถนาด้วยควายให้กับตายาย น้าๆ พอตอนบ่ายก็มาไถนาด้วยควาย
ให้กับพ่อแม่ และน้องๆ ปักดำทำอย่างนี้ทุกปี ส่วนข้าวที่ได้ก็ไม่ขอแบ่งเลยขอมีกิน
ไปวันๆ ก็พอ นอกเหนือจากฤดูทำนา ข้าพเจ้าก็ไปเลี้ยงวัว เลี้ยงควาย

ช่วงอายุ 17 ปีย่าง 18 ปี เมื่อมีเวลาว่างจากฤดูทำนาหรือช่วยเหลืองาน
พ่อแม่เสร็จแล้วจะไปรับจ้างซุดสระด้วยจอบ (สมัยนั้นยังไม่มีเครื่องทุ่นแรง) และ
ทำคั้นคูน (หนองเรือคำเป็นหนองประจำบ้านถ่อนนาลับ ข้าพเจ้าได้ซุดให้ โดย
ไม่รับเงินค่าตอบแทน) เงินที่ได้ก็ให้พ่อ และน้องใช้ในการไปโรงเรียน เงินที่รับจ้าง
ได้มาในแต่ละครั้งจะแบ่งเป็น 3 ส่วน 2 ส่วนจะมอบให้พ่อและน้องๆ และเหลืออีก
1 ส่วนจะเอาเก็บไว้เป็นค่าอาหารในการรับจ้างครั้งต่อไป ส่วนเสื้อผ้าก็หาเงินซื้อเอง
ไม่เคยขอเงินจากพ่อหรือตากับยายเลย ต่อมาอายุ 18 ปีได้มีการพัฒนาการ

รับจ้างโดยการแปรรูปไม้ เมื่อเห็นว่าบ้านพ่อแม่มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ บ้านก็มีขนาดเล็ก จึงได้ลองทดลองดูในการทำบ้าน ตั้งแต่เช้าถึงชวามเช้าไปกลางป่าคนเดียว เพื่อที่จะไปเอาไม้มาทำบ้านให้กับพ่อ และตายาย เมื่อชาวบ้านเห็นว่าทำบ้านเป็น ก็มาว่าจ้าง แต่ข้าพเจ้าก็ไม่คิดเอาค่าจ้างเลย ทำให้ฟรี พร้อมยังให้ความรู้แก่คนอื่นๆ ที่อยากเป็นช่างไม้ โดยสอนฟรี พออายุได้ 24 ปี เกิดอุทกภัยน้ำท่วมข้าวในที่ตาดหมด ไม่มีข้าวกิน พ่อและตายาย ส่งไปทำงานที่กรุงเทพมหานคร เพื่อหาเงินมาซื้อข้าวกินและส่งน้องๆ เรียนหนังสือ ไปครั้งแรกอยู่โรงงานทอผ้า โรงงานอิฐบล็อก บั่มน้ำมัน และสุดท้ายก็เป็นยาม เมื่อไปทำงานที่ไหนๆ เจ้าของกิจการก็รักเหมือนลูกเหมือนหลาน เพราะทำงานอย่างจริงจัง เอาใจใส่ในงาน เมื่อได้รับเงินค่าจ้าง เดือนละ 700 บาท ส่งมาให้พ่อและตายาย 500 บาท ส่วนเหลือ 200 บาท เก็บไว้ค่าอาหารและออมไว้ยามฉุกเฉิน เมื่อกลับมาบ้านและแต่งงานก็รับจ้างสร้างบ้าน แต่ราคาถูกและทำงานอย่างมีคุณภาพ ทำให้มีคนว่าจ้างทำบ้านเป็นจำนวนมาก จึงได้ฝึกคนในชุมชนมาเป็นลูกมือในการทำบ้านไปจนถึงงานออกแบบก่อสร้างกฎวิวัตบรรมงคล

บ้านคุณแม่ทองคำ อินทรไชยา
และน้องๆที่ข้าพเจ้าสร้างให้

ครอบครัวอบอุ่น/ ครอบครัวเข้มแข็ง

ในครอบครัวของข้าพเจ้ามีสมาชิก 4 คน โดยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกๆ ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นการพนัน ไม่ดื่มของมึนเมา ให้คำปรึกษา แนะนำ มีเหตุผล สอนลูกๆไปในทางที่ดีๆ ให้อุจจกเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม จนได้พ่อดีเด่น ระดับตำบลก่อนนาแลบ ประจำปี 2548

ภรรยาของข้าพเจ้ามีความเอาใจใส่กับทุกคนในครอบครัว มีอาชีพทำนา ทำสวน เป็นแม่บ้าน เวลาว่างก็จะทำสวนปลูกพืชทุกอย่างที่กินได้ และเป็นแม่ที่ดีแก่ลูกๆ เป็นตัวอย่างที่ดี ไม่เล่นการพนัน ไม่ดื่มของมึนเมา ไม่เที่ยว อบรมลูกในทางที่ดีๆเสมอ ได้แม่ดีเด่นของโรงเรียนนาไหมพิทยาคมฯ เมื่อปี 2538

ส่วนลูกคนโตเป็นผู้ชายชื่อ นายจารึก อินทรไชยา ปัจจุบันอายุ 28 ปี กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี จบ ปวส.ที่วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี เรียนหนังสือได้โควตา ระดับ ม.ต้น ปวช. ปวส. และระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (ขอนแก่น) แต่ไม่มีโอกาสเรียนเพราะต้องส่งน้องเรียนระดับ ปวส.ก่อน ไปทำงานก็ได้ตั้งใจทำงาน ส่งเงินมาให้ น้องเรียน พอ น้องเรียนจบ อยากเรียน จึงให้กลับมาเรียนระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมโยธา ขณะไปโรงเรียนกลับมาวันเสาร์ อาทิตย์ มาช่วยที่บ้านทำงาน ใช้เงินอย่างคุ้มค่า สิ่งที่ไม่จำเป็นก็ไม่ซื้อ ตั้งใจเรียนหนังสือ ไม่เคยสูบบุหรี่ ไม่เคยเล่นการพนัน ไม่เที่ยว

ลูกสาวคนที่ 2 ปัจจุบัน อายุ 25 ปี จบปริญญาตรีสาขาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เมื่อปี 2550 จบแล้วให้กลับมาพัฒนาชุมชน ปัจจุบันเป็นครู

พี่เลี้ยงเด็ก ศูนย์เด็กเล็กบ้านหนองแวง ตำบลถ่อนนาลับ หลังเลิกเรียนและวันเสาร์วันอาทิตย์ก็มาช่วยทำบัญชีกลุ่มต่างๆ และทำงานช่วยครอบครัว ไปเรียนที่อุดรธานีก็ได้กลับบ้านทุกวันเสาร์-วันอาทิตย์ มาช่วยเหลืองานชุมชน และมาช่วยงานครอบครัว ไม่ว่าจะเขียนโครงการของงบประมาณ แผนงานต่างๆ ไม่เล่นการพนัน ไม่ดื่มของมึนเมา ไม่เที่ยว

ครอบครัวมีการเอาใจใส่ดูแลกัน อบอุ่น ไม่ทะเลาะวิวาท พ่อและแม่ก็เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ลูกๆ ให้คำปรึกษา พูดคุยกัน สอนลูกๆ ในทางที่ดีๆ ให้อภัยกัน สอนลูกคู่กับพระธรรม พ่อแม่จะไม่เคยจัดงานวันเกิดให้แต่จะให้ตัดบาตรและไปวัดทุกปี

รอบบริเวณบ้านมีต้นมะม่วง ส้มโอ
มะยม ตะไคร้ ทอมชนิดต่างๆ
ต้นมะกอกต้นน้อยหน่า ต้นดอก
พุทธรักษา ต้นชมพู ต้น มะละกอ
ต้นผักโขม ต้นดอกคุณนายตื่นสาย
ต้นลำไย ขมิ้น

ชีวิตการทำงาน

เมื่อข้าพเจ้าได้กลับมาใช้ชีวิตที่บ้านถ่อนนาลับอีกครั้ง ข้าพเจ้ามีความตั้งใจที่จะทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา และได้เริ่มทำงานให้ชุมชนอย่างเต็มตัว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 จากการที่ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าคุ้ม 7 คุ้มโสภานุสรณ์ และประกอบกับงานก่อสร้างในหมู่บ้าน ที่ข้าพเจ้าได้ช่วยสอนและช่วยสร้าง ทำให้ชาวบ้านให้การยอมรับนับถือ และได้รับคัดเลือกเป็นผู้ทรงคุณวุฒิของหมู่บ้าน ในช่วงปี พ.ศ. 2532-2540

ข้าพเจ้าได้เริ่มงานปกครองด้วยการกำหนดกฎระเบียบ ที่จะทำให้สมาชิกหมู่บ้านอยู่ร่วมกันอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาหลายปีกว่าจะเป็นที่ยอมรับและถือปฏิบัติกันมาจนปัจจุบัน งานพัฒนาชุมชนยังครอบคลุมถึงการแก้ปัญหาต่างๆ ที่สำคัญคือภาระหนี้สินและปัญหาน้ำท่วม โดยข้าพเจ้าได้ริเริ่มจัดตั้งกลุ่มนาปรัง โดยมีการยืมเงินจากกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อทำคลองนาปรัง และเก็บค่าคลองส่งน้ำจากสมาชิก โดยคิดตามจำนวนไร่ ซึ่งเพียง 2-3 ปี ก็สามารถเก็บเงินคืนกลุ่มออมทรัพย์ได้ ผลจากการขุดคลองทำให้สามารถทำนาได้ปีละ 3 ครั้ง และชาวบ้านมีรายได้มากขึ้น

สมาชิกกลุ่มผลิตข้าวชุมชนกำลังคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าว

นับจากปี 2540 จนถึงปัจจุบัน ที่ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจให้เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 3 สมัย ทำให้ได้มีโอกาสผลักดันให้เกิดการสร้างการมีส่วนร่วมภายในชุมชน เพื่อให้ชาวบ้านได้มีโอกาสแก้ปัญหา และพัฒนาชุมชนร่วมกับการก่อตั้งร้านค้าชุมชน บั๊มน้ำมันชุมชน กลุ่มผลิตข้าวชุมชน เป็นตัวอย่างของการรวมกลุ่มกันภายในชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้แก่หมู่บ้าน เนื่องจากการรวมกลุ่มเป็นการสร้างพลังการต่อรอง เพื่อความเป็นธรรมในการกำหนดราคาสินค้า ทั้งยังเป็นการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน จากการระดมเงินทุนและการปันผล การเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกกลุ่มทำให้เกิดปัญญาในการทำสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และชุมชน เช่น กลุ่มผลิตข้าว ทำให้

ประชุมปันผลกลุ่มออมทรัพย์ฯ

ได้เรียนรู้ถึงการคัดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์อัดเม็ด และยังได้เงินปันผลอีกด้วย เมื่อคนในหมู่บ้านเริ่มเห็นประโยชน์ของการรวมกลุ่ม ทำให้มีการรวมกลุ่มกันมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มอาชีพ เช่น กลุ่มเรือค้า กลุ่มก่อสร้าง กลุ่มโรงสีข้าวชุมชน กลุ่มสตรีเลี้ยงหมู กลุ่มผลิตหัวอาหารสัตว์ กลุ่มเครื่องจักรสาน เป็นต้น เมื่อกลุ่มอาชีพเติบโตขึ้น ความต้องการเงินทุนก็มามากขึ้น ทำให้มีการตั้งธนาคารชุมชนขึ้นในปี 2548 ซึ่งเป็นธนาคารชุมชนแห่งแรกของจังหวัดอุดรธานี

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ชาวเจ้าให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ป่าสมุนไพรมาก โดยได้ร่วมกับชาวบ้านในการนำเอาสมุนไพรมานำปลูกเพื่อจัดให้เป็น

สมาชิกกลุ่มผลิตข้าวชุมชน
ร่วมกันเก็บเกี่ยวผลผลิต

สวนสมุนไพร โดยตั้งใจว่าจะต่อยอดโดยการทำโครงการนวดสปาอบสมุนไพรตามโครงการ SML นอกจากนี้หมู่บ้านนาถ่อนลับยังได้รับคัดเลือกให้เป็นชุมชนที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับพลังงานทดแทน และยังได้รับงบประมาณเพื่อผลิตไบโอดีเซล ในปี 2551 อีกด้วย

คณะ ผอ. และนักศึกษาในระดับปริญญาโท มาศึกษาดูงานชุมชนบ้านถ่อนลับ

ความภาคภูมิใจที่ข้าพเจ้าได้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานเพื่อส่วนรวม เพื่อให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ และร่วมมือกันสร้างงานพัฒนาทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และพลังงาน ทำให้บ้านถ่อนลับเป็นชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยไม่ต้องรอนงบประมาณจากรัฐบาลอย่างเดียว อีกทั้งบ้านถ่อนลับยังเป็นชุมชนต้นแบบ โดยในแต่ละเดือนข้าพเจ้ายังคงทำงานในฐานะวิทยากร เพื่อบรรยายให้คณะต่างๆ จากทั่วประเทศ ประมาณ 1,000 คน ที่เข้ามาศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนชุมชน และกิจกรรมกลุ่มต่างๆ ที่มีความเข้มแข็ง

กระทรวงการคลัง โดยสำนักงานเศรษฐกิจแห่งชาติและสำนักงานวิสาหกิจได้มาศึกษาดูงานชุมชนบ้านถ่อนลับ

การดำรงตนอย่างพอเพียง

แรงจูงใจที่ข้าพเจ้าใช้ชีวิตแบบพอเพียง คือ พระเจ้าอยู่หัวของเรา ที่พระองค์ทรงเห็นความทุกข์ยากของประชาชน พระองค์ทรงคิดค้นวิธีที่จะช่วยให้ราษฎรในประเทศไทยให้มีชีวิตที่ดีขึ้น ข้าพเจ้าจึงอยากช่วยพระองค์อีกแรงหนึ่งโดยการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

● ความพอประมาณ

ข้าพเจ้าได้อยู่กับพระธรรม สิ่งแรก ขอให้ร่างกายแข็งแรง ครบ 32 ประการ จะทำทุกอย่างที่สามารถทำได้ ทั้งด้านการเกษตร ด้านบริการประชาชน นักเอาเบาสู้ และเรียนรู้ไปพร้อมๆกัน ช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อถ้าเราพอเพียงแล้ว

ด้านครอบครัว รายได้จากอาชีพเกษตรกรรม ข้าวที่ได้มาจะแบ่งไว้กิน 2 ส่วน อีกหนึ่งส่วนขายเป็นค่าขนส่ง ค่าแรงงาน ส่วนที่เก็บไว้กิน หากเหลือก็นำไปฝากไว้ที่ธนาคารข้าวของหมู่บ้าน รายได้จาก ส.อบต. จะให้ลูกชายไปโรงเรียน เดือนละ 4,000 บาท ส่วน 900 บาท จะเก็บไว้ใช้ในครัวเรือน รายได้จากกลุ่มต่างๆ จะฝากธนาคารและออมกลุ่มต่างๆ (สัจจะ)ตามที่ได้ลงทุนและสัจจะไว้ และเสียประกันชีวิตรายเดือน เดือนละ 180 บาท ส่วนเงินเดือนของลูกสาว จะให้ครอบครัว ครึ่งหนึ่งและส่วนที่เหลือจะเก็บไว้ธนาคารเวลาฉุกเฉิน

● ความมีเหตุผล

ข้าพเจ้าพูดคุยรับฟังสมาชิกในครอบครัวทุกเมื่อ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะรับฟังและจะหาเหตุผลในการแก้ปัญหา โดยไม่ใช้อารมณ์หาสาเหตุและเหตุผลเกี่ยวปัญหานั้นๆ และร่วมกันแก้ ข้าพเจ้าจะเป็นคนที่รับฟังผู้อื่นทุกเมื่อ ถ้าเป็นส่วนรวมใช้การประชาคมเป็นหลัก ในด้านการทำงาน แบ่งฝ่ายรับผิดชอบในการบริหารชุมชนและกลุ่มต่างๆ

- **ภูมิคุ้มกัน**

ข้าพเจ้า ไม่ประมาทในการทำงานยึดหลัก 3 อย่าง คือ

1. จะใช้ทรัพยากรของเรามีอยู่อย่างคุ้มค่า ถ้าเป็นของครอบครัวดำรงชีวิตตามฐานะที่มีอยู่ สมาชิกในครอบครัวจะปลูกต้นไม้ทุกปี ทั้งไม้เศรษฐกิจ ไม้ผล ไม้ล้มลุก ปลูกทุกอย่าง ที่มีพื้นที่ว่างเปล่า มีน้อยใช้น้อย ไม่ฟุ่มเฟือย มีการออมทุกเดือน โดยการออมเป็นรายเดือน ทุกกลุ่มในชุมชน และเมื่อมีรายได้จะแบ่งไว้ฝากกลุ่มธนาคารชุมชน ถ้าเป็นของชุมชนจะใช้ทรัพยากรภายในชุมชนอย่างคุ้มค่า และอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นหนองเรือคำที่มีเป็ดน้ำ สัตว์ต่างๆ วัตถุประสงค์มีป่าไม้ประมาณ 72 ไร่ และที่สาธารณะอื่นๆ ถ้าใครลักลอบทำลาย จะใช้กฎหมายหมู่บ้านปรับ เมื่อมีเวลาว่างก็ไปปลูกต้นไม้ในสถานที่ของชุมชน

ผู้ช่วยให้แก่ นักศึกษาวิทยาลัย
สันตพล จังหวัดอุดรธานี
มีศึกษาดูงานเศรษฐกิจพอเพียง
บ้านถ่อนนาลับ เป็นระยะเวลา
15 วัน 14 คืน

2. ใช้ปัญญาของคนในชุมชนเสริมสร้างภูมิปัญญา เมื่อได้ไปอบรมและดูงานที่ต่างๆแล้ว เกิดแนวคิดในการดัดแปลงทรัพยากรในชุมชนที่สามารถใช้ในชุมชนได้ เช่น ทำเครื่องนวดข้าวที่ทำขึ้นเองที่สามารถประหยัดน้ำมันได้ ที่สามารถแทนรถนวดข้าวในปัจจุบันนี้ได้

3. รวมทุนหมุนเวียนในบ้านเรา คิดเอง ทำเอง ใช้เอง

- **ความรู้คู่คุณธรรม**

สร้างจิตสำนึกให้กับตัวเองเป็นแบบอย่างกับลูกหลาน มีกฎกติกากับครอบครัวและเพื่อนบ้าน ดำรงชีวิต ใช้หลักคุณธรรม 5 ประการ

1. มีความซื่อสัตย์ต่อกัน ถ้ามีความซื่อสัตย์ จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนและสมาชิกในครอบครัวและในกลุ่มได้

2. มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม ถ้าเราพอเพียงแล้ว เราก็เสียสละเพื่อผู้อื่น เพื่อประโยชน์สุขกับชาวบ้านได้

3. มีความรับผิดชอบร่วมกัน ถ้าใครทำงานผิดพลาด เราจะช่วยเหลือให้อภัยทุกเมื่อ ความผิดพลาดถือเป็นประสบการณ์ชีวิตที่มีคุณค่าทั้งครอบครัวและชุมชน

4. มีความเห็นอกเห็นใจกัน ถ้าเขาลำบากเราก็หาทางช่วยเหลือให้ถึงที่สุด ทั้งปัญญาและทรัพย์สินเงินทอง

5. มีความไว้วางใจกัน ไม่มีใครไม่ยอมทำความดี ทุกคนยอมอยากทำความดี ถ้ามีโอกาสเราต้องให้โอกาสเขา ต้องใช้เวลาเป็นเครื่องพิสูจน์

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับงานพัฒนา

“ถ้าเราใช้ภูมิปัญญาของตนเองมันก็จะไปได้ ถ้าเราไปใช้ภูมิปัญญาของคนอื่น เขาอาจโกหกเรา เขาอาจจะทำแบบหวังผลคือหัวการค้ากับเรา เราก็อาจจะเสียเปรียบเขา เพราะฉะนั้นเราก็ทำเท่าที่ภูมิปัญญาเรามี แต่ก่อนผมไม่มีปัญญาผมก็ใช้แรงนะ ใช้แรงอย่างเดียว พอเราใช้แรงของเรา ปัญญาก็เกิด เราก็รู้จักระบบการบริหารต่างๆ”

- รวบรวมข้อมูลทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่ในหมู่บ้านและตำบล โดยเฉพาะบุคลากรในชุมชน
- ยึดหลักภูมิปัญญาของชาวบ้านในชุมชน
- รวมทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและตำบล

สระน้ำ จำนวน 2 บ่อและมีคลอง 1 คลอง จำนวน 3 ไร่ 3 งาน บริเวณคูสระมีต้นมะม่วง ต้นกระท้อน ต้นมะกอก ต้นมะกอกน้ำ ต้นหวาย ต้นไม้ไผ่ ต้นฝรั่ง ต้นยูคาริตัส ต้นกระถินบ้าน และต้นกระถิน เลี้ยงปลาตามธรรมชาติ

เศรษฐกิจพอเพียงแบบแผนชุมชน

- ประชาคมหมู่บ้านที่จะต้องทำ 1-10 ก่อน ตามความสำคัญ
- จัดตั้งสภาชุมชน เพื่อขับเคลื่อนแผนที่จะต้องทำ
- คิดถึงทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน
- คิดถึงภูมิปัญญาของชาวบ้าน
- คิดถึงทุนของชุมชนเป็นหลัก

หลักสูตรการอมด้านวัตถุ 5 ประการ

1. ต้องมีดิน ต้องอมดินไว้ เพราะที่ดินมันจะราคาสูงขึ้นไปเรื่อยๆ ถ้าใครมีที่ดินเยอะคนนั้นก็จจะร่ำรวย

2. เมื่อมีดินก็ต้องปลูกต้นไม้ ถ้าเราคิดได้ตั้งแต่อดีตถ้าเราไม่ทำลายต้นไม้เราก็จะเป็นเศรษฐกิจหมดประเทศ พอรัฐบาลมีนโยบายให้ปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น มันสำปะหลัง ยางพารา คนอีสานก็มาทำลายต้นไม้หมด ปลูกอ้อยเหมือนกัน เปลี่ยนป่าดงดิบเป็นป่าอ้อย ผลสุดท้ายได้กำไรอย่างเดียว แต่ทุนไม่มี ทุนหมดไป

ทำนาจำนวน 18 ไร่ ปัจจุบันให้คนที่ไม่มีนาทำเช่า ปลูกข้าว กข. 6
ปลูกไม้ไผ่ ต้นมะม่วง ต้นน้อยหน่า กล้วย ชิง ช่า กระชาย ปีแดง พริก มะเขือ ไม้ไผ่
ต้นมะม่วง ต้น ถั่ว โดยไม่ใช้สารเคมี แต่ใช้สารน้ำหมักชีวภาพ

3. ออมน้ำ ผมเริ่มออมตั้งแต่ชุดสระ ออมน้ำไว้ใช้สำหรับการเกษตรในฤดูแล้ง พอมาเป็นชุมชนของเราก็ออมอีก เนื้อที่ประมาณ 75 ไร่ กำลังขุดลอกอยู่ แล้วตรงนี้ก็เป็นที่ที่เราอนุรักษ์ปลาไว้ นกเป็ดน้ำก็มาอยู่ด้วย

มีสระน้ำประมาณ 2 งาน มีบัวน้ำและปลาตามธรรมชาติ ไข่เลี้ยงโค

4. ออมเงิน กลุ่มการออมของบ้านก่อนนาฉบับมีการออมเงินอยู่ 7 กลุ่มด้วยกัน มีกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มเมนู 5 กลุ่มพัฒนาสตรี กลุ่มสหกรณ์

ปลูกต้นยูคาริตัส จำนวน 8 ไร่

สตรีเลี้ยงหมู และกลุ่มสีม่วง ตัวนี้ ธกส. มาจัดอบรม แล้วก็กลุ่มสีแดง นี่คือการออม
พอออมเงิน ศูนย์กลางการออมที่ใหญ่ที่สุดก็คือธนาคาร เราก็ออมกับธนาคาร
อีกส่วนหนึ่งแล้ว

พระอาจารย์มาศึกษาดูงาน
ชุมชนก่อนกลับบ้าน

โรงเรียนผลิตหัวอาหารสัตว์

5. ออมความรู้ เราออมได้เรื่อยๆ อย่างผมนี่ไม่รู้อะไรเลยนะ ไม่รู้อะไรก็ใช้
แรง พอเราทำไปทำมาเราก็ออมเก็บเรียนรู้ไปเรื่อยๆ ไปศึกษา ดูงานบ้าง อบรมบ้าง
ก็เลยเป็นศูนย์กลางข้อมูลความรู้ พอจะมีอะไรอยู่ในสมองบ้าง

เกียรติบัตรของนายแสนหมื่น อินทโรชยา

พ.ศ. 2550 ได้รับถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ราชวัลลขณะเลิศ ประเภท ประชาชนทั่วไป การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พ.ศ. 2550 ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี มอบเกียรติบัตรว่า เป็นผู้สนับสนุนกิจกรรม ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พ.ศ. 2549 มุลินธิอาจารย์จำเนียร สารระนาด ประกอบอาชีพการเกษตร บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมดีเด่น

พ.ศ. 2549 ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ได้พัฒนาตนเองตามระบบมาตรฐานงานชุมชน ประเภท ผู้นำชุมชน โดยสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามระบบมาตรฐานงานชุมชนผ่านเกณฑ์การประเมินผล

พ.ศ. 2549 สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี ได้ผ่านการประชุมเสวนา
โครงการส่งเสริมการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในชุมชน จังหวัด
อุดรธานี

พ.ศ. 2548 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ได้รับคัดเลือกเป็นพ่อ
ตัวอย่าง ตำบลถ่อนนาลับ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ประจำปีพุทธศักราช 2548

พ.ศ. 2548 กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิตดีเด่น จังหวัดอุดรธานี ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำองค์กรเครือข่าย
พัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี 2548

พ.ศ. 2547 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องในวัน
สิ่งแวดล้อมโลก 5 มิถุนายน 2547

พ.ศ. 2547 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เกษตรกรลูกค้า
ธนาคาร สาขาบ้านดุง ได้รับรางวัลดีเด่น ด้านการพัฒนาชุมชน ประจำปี 2547

พ.ศ. 2546 ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ เป็นผู้
ประสานพลังแผ่นดิน ได้อุทิศกำลังกาย กำลังใจ ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
เป็นผลดีต่อทางราชการ และประชาชน

พ.ศ. 2546 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นผู้เข้าร่วมสัมมนา หลักสูตร “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริต” โครงการประชาศึกษาและชุมชนสัมพันธ์ ระหว่างวันที่ 19 - 20 มิถุนายน 2546

พ.ศ. 2546 โรงเรียนบ้านถ่อนนาลับ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ บ้านดุง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี **คนดีศรีบ้านถ่อน สาขา ผู้ให้บริการชุมชนดีเด่น**

พ.ศ. 2542 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านดุง **ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการโรงเรียน บ้านถ่อนนาลับ**

พ.ศ. 2540 - ปัจจุบัน **เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลถ่อนนาลับ**

พ.ศ. 2539 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านดุง **ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการโรงเรียน บ้านถ่อนนาลับ**

พ.ศ. 2532 **เป็นกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิ**

พ.ศ. 2529 - ปัจจุบัน คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอบ้านดุง **แต่งตั้งให้เป็นกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน บ้านถ่อนนาลับ**

พ.ศ. 2553 ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ภาคผนวก

การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 1

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 นี้ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้จัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ ภายใต้ชื่อ โดยกำหนดให้มีการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกิจกรรมสำคัญในการเฉลิมพระเกียรติในครั้งนี้ โดยแบ่งประเภทการประกวดเป็น 2 ประเภท 5 ด้าน ได้แก่

1. ประเภทบุคคล ประกอบด้วย

1.1 ด้านประชาชนทั่วไป

1.2 ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

2. ประเภทธุรกิจ ประกอบด้วย

2.1 ด้านธุรกิจขนาดใหญ่

2.2 ด้านธุรกิจขนาดกลาง

2.3 ด้านธุรกิจขนาดย่อม

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นการเผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยตัวอย่างความสำเร็จของบุคคลและองค์กรภาคธุรกิจที่ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการบริหารจัดการจนเกิดผลสำเร็จและยั่งยืน
- เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับบุคคลและองค์กรธุรกิจในการนำไปประยุกต์และปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและประกอบธุรกิจ
- เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกย่องบุคคล และองค์กรธุรกิจที่ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตจนประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

- เพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้มีส่วนร่วมในการเฉลิมฉลอง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา ในปี 2550 นี้

คุณลักษณะของผลงานและหลักเกณฑ์การพิจารณาผลงาน

ด้านประชาชนทั่วไป

1. **คุณสมบัติผู้ส่งผลงาน** ได้แก่ บุคคลที่ดำเนินชีวิตประจำวันตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจนประสบความสำเร็จอยู่ดีมีสุข

2. **คุณลักษณะผลงาน** ได้แก่

- เป็นผลงานที่มีแนวทางการดำเนินชีวิตประจำวันตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จนประสบความสำเร็จอยู่ดีมีสุข
- เป็นผลงานที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามที่กำหนดไว้ในใบสมัคร
- เป็นผลงานที่คณะกรรมการฯ ด้านประชาชนทั่วไป สามารถตรวจสอบประวัติบุคคลและแนวทางการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้

3. **หลักเกณฑ์การพิจารณาผลงาน**

พิจารณาจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ได้แก่

ส่วนที่ 1 ประวัติส่วนตัวโดยสังเขป ประกอบด้วย

1. ลักษณะการประกอบอาชีพ
2. รายได้
3. การศึกษา
4. การใช้หลักของศาสนาที่นับถือมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5. บุคคลที่ยึดถือเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิต
6. ความภาคภูมิใจในชีวิต

ส่วนที่ 2 การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

1. ความพอประมาณ

การดำเนินชีวิตอย่างพอดี ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น และทรัพยากรธรรมชาติ มีการบริโภคที่มีความพอประมาณและมีรายรับสมดุลกับรายจ่าย**คุณลักษณะของผลงานและหลักเกณฑ์การพิจารณาผลงาน**การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ความมีเหตุมีผล

การใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการวางแผนการดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผลและมีการประเมินสถานการณ์และผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำอย่างรอบคอบ

3. การมีภูมิคุ้มกัน

มีการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งในอนาคตใกล้และไกล มีการออม มีความสุข มีสุขภาพดี มีครอบครัวอบอุ่น มีสังคมดี และมีเครือข่ายการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาสังคม

4. ความรอบรู้ ความรอบคอบ

การเป็นผู้ใฝ่รู้และนำความรู้มาปฏิบัติจนเกิดประโยชน์ และนำไปสู่ความสุข การใช้ความรอบคอบของความรู้มาเชื่อมโยงการวางแผน การใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติ

5. คุณธรรมและจริยธรรม

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร การช่วยเหลือเกื้อกูลและแบ่งปันการเสียสละเพื่อส่วนรวม การมีส่วนร่วมกับสังคม ความรู้จักพอเพียงตามศักยภาพของตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และไม่ยึดติดกับสิ่งที่เป็นอบายมุข

องค์กรดำเนินการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. คณะกรรมการอำนวยการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 1) นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ที่ปรึกษา
- 2) นายเกษม วัฒนชัย องคมนตรี ที่ปรึกษา
- 3) นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ที่ปรึกษา
- 4) นายสวัสดิ์ วัฒนยากร องคมนตรี ที่ปรึกษา
- 5) นายสุเมธ ตันติเวชกุล ที่ปรึกษา
- 6) นายมัญญ มุกข์ประดิษฐ์ ที่ปรึกษา
- 7) นายพิมลศักดิ์ สุวรรณทัต ที่ปรึกษา
- 8) นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ ที่ปรึกษา
- 9) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ปรึกษา
- 10) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ที่ปรึกษา
- 11) เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน ประธานกรรมการ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 12) รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ รองประธานกรรมการ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทุกท่าน

2. คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- 1) นายสุเมธ ตันติเวชกุล ประธานกรรมการ
- 2) รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ รองประธานกรรมการ เพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทุกท่าน

3. คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านประชาชนทั่วไป
1) นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ ประธาน
4. คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเกษตรกร
1) นายปกรณ์ สัตยวณิชย์ ประธาน
5. คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านธุรกิจขนาดใหญ่
1) รศ. เกศินี วิฑูรชาติ ประธาน
6. คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านธุรกิจขนาดกลาง
1) นายดุสิต นนทะนาคร ประธาน
7. คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านธุรกิจขนาดย่อม
1) นายธเนตร นรภูมิพิภังษ์ ประธาน
8. คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านประชาสัมพันธ์
1) นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ ประธาน